

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ГО «ФОНД РОЗВИТКУ МАРІУПОЛЯ»
АРІЕЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, Ізраїль
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ ТА ГУМАНІТАРИСТИКИ (WSEH), Республіка Польща
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ (EIDV), Словацька Республіка
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЦІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (EUST), Республіка Польща
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-ОСВІТИ
АСОЦІАЦІЯ СПРИЯННЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ «SPACETIME»

СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЖАВНОГО ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

**Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Маріуполь, 9 жовтня 2020 р.)**

Маріуполь
2020

Редакційна колегія:

Голова – *Марова С. Ф.*, д.держ.упр., професор, голова оргкомітету, ректор Донецького державного університету управління;

Заступник голови – *Балуєва О. В.*, д.е.н., професор, заступник голови оргкомітету, проректор з наукової роботи Донецького державного університету управління

Члени ради:

Токарева В. І., д.держ.упр., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Донецького державного університету управління;

Смирнова І. М., д.пед.н., доцент, заступник директора з науково-педагогічної роботи Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія»;

Солоха Д. В., д.е.н., професор, декан факультету економіки Донецького державного університету управління;

Дятлова В. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Донецького державного університету управління;

Черниш О. І., д.держ.упр., професор, завідувач кафедри менеджменту невиробничої сфери Донецького державного університету управління;

Стойка А. В. д.держ.упр., професор, завідувач кафедри туризму Донецького державного університету управління;

Тарасенко Д. Л., д.е.н., доцент, декан факультету права і публічного управління Донецького державного університету управління;

Маслов І. З., к.т.н., механік I-го розряду, завідувач кафедри судових енергетичних установок і систем Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія»;

Калініна І. В., к.ю.н., доцент, завідувач кафедри спеціально-правових дисциплін Донецького державного університету управління;

Никифоренко Н. О., к.і.н., доцент, завідувач кафедри соціології управління Донецького державного університету управління;

Хороших В. В., к.держ.упр., доцент, завідувач кафедри маркетингу Донецького державного університету управління;

Драгомірова Є. С., к.е.н., доцент, доцент кафедри туризму Донецького державного університету управління;

Ткаченко О. Г., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Донецького державного університету управління.

Затверджено рішенням Вченої ради Донецького державного університету управління від 01.10.2020 р. № 2.

С 83 *Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (наукове електронне видання) м. Маріуполь, 9 жовтня 2020 р. Маріуполь. 2020. 442 с.*

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку». Наведено погляди представників органів державної та місцевої влади, наукової спільноти та практиків щодо проблем формування стратегічного потенціалу державного та територіального розвитку та пошуку шляхів їх вирішення. Матеріали будуть корисними для науковців, практиків, керівників підприємств, викладачів вищої школи, аспірантів, студентів.

контексті слід відзначити, що національна система забезпечення якості реалізується через системи ліцензування й акредитації.

Зовнішня система забезпечення якості охоплює всі вищі навчальні заклади України, а також поширюється на діючі в Україні філії іноземних навчальних закладів. До системи забезпечення якості, що існує, входять:

- внутрішнє оцінювання (самоаналіз навчального закладу з подальшою підготовкою документів на ліцензування або для проведення акредитації);
- зовнішня експертиза (експертне оцінювання діяльності вищого навчального закладу).

Створюється відповідна система інформування суспільства про результати акредитації. Крім системи акредитації, здійснюється внутрішня оцінка із забезпечення якості вищого навчального закладу через систему ректорських контрольних робіт і систему екзаменаційних комісій [2].

Таким чином, на національному рівні діє система забезпечення якості, яка застосовується до всієї вищої освіти і включає всі елементи оцінки якості вищої освіти: внутрішню і зовнішню оцінку та публікацію результатів. Така система в цілому відповідає загальним засадам забезпечення європейських освітніх стандартах в європейських державах, зокрема державах-членах Європейського Союзу, але водночас завдання щодо забезпечення якості вищої освіти потребує подальшої імплементації європейських освітніх стандартів до національної правової системи України у сучасних умовах реалізації Угоди про асоціацію з ЄС.

Список використаних джерел:

1. Актуальні проблеми правового забезпечення освітніх послуг в Україні в умовах європейської міждержавної інтеграції / За заг. ред. М. О. Баймуратова. Маріуполь: МДУ, 2015. 120 с.
2. Офіційний інтернет-сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/akreditatsiya>.

УДК 338.48

UNIVERSITY-BUSINESS-GOVERNMENT COOPERATION FOR THE TOURISM INDUSTRY SUSTAINABLE DEVELOPMENT

HORIUNOVA K.
Senior Lecturer,
Donetsk State University of Management

Sustainable tourism development attempts to find a balance between these impacts to create an improved quality of life for the host community and the destination. Sustainable tourism is a form of nature saving, community beneficial and way of economy generation which provides a quality experience for visitors while improving the quality of life of the host community and protecting the environment quality by ensuring the natural resources continuity upon which it is based and the continuity of the host community culture with satisfying experiences for visitors by maintaining balances of the tourism industry needs, environment supporters, and the local community.

The Government of Ukraine estimates the imports and exports losses of tourist services from the COVID-19 pandemic at 1.5 billion \$. Precautions taken on a global

scale have not only caused difficulties, but have made it impossible for virtually all segments of the hospitality industry around the world to function. The quarantine introduction, activity restriction, border crossings ban and internal movements indefinitely by public authorities has obviously jeopardized the dismissal of more than one million workers and led to the bankruptcy of tourism and hospitality enterprises, causing a chain reaction in related sectors. Tourism has an indirect impact on the development of more than 50 related economy sectors: transport, services and entertainment, banks, light industry, food industry, etc.) and has a huge negative impact on socio-economic development.

Given the above, tourism industry experts insist on taking urgent measures to support the tourism industry of Ukraine and save businesses.

According to experts, the greatest demand after the quarantine abolition will be the tourist services domestic market proposals of Ukraine for independent family travel by own vehicles, outdoor recreation, accommodation in recreational areas, suburban recreation complexes, green estates rent, individual houses.

So, it is time and right opportunity to focus on improving the tourism supply quality within the country. On the agenda are issues related to:

1) inventory of tourist resources – data collection, "digitization" of all possible tourist resources – development of all possible types of registers and lists in order to further create the opportunity to use such databases by tour operators, local governments, tourists directly to create unique tourist products (individual tours, tourist visit programs, calendar of events and travel schedule for it);

2) tourist destinations and routes arrangement (route marking, zoning of territories, signs and pointers, installation of tourists navigation and information stands, etc.);

3) training support – because the personnel policy in the hospitality field is decisive and forms more than 70% of the service quality;

4) tourist facilities standardization – arrangement and equipment of accommodation, routes, observation decks, picnic areas, areas for active recreation, etc.

5) tourist offers promotion – proper "packaging" of developed tourist products and information promotion about tourist opportunities of the regions in the network for domestic and foreign tourists [1].

Sustainable development of the tourism industry is to ensure and support such activity of participants in the market of tourist services, which would be in proportion to the level and pace of development was complex and proportional to the development of economic, social and environmental spheres.

Practical examples and recommendations of the university-business-government cooperation for stimulating the activity of civil society (community residents, entrepreneurs, public organizations) in the framework of the implementation of strategic goals, objectives and joint projects in the framework of the destination development strategy: cluster associations; cooperation; social dialogue; public-private partnership; migrant competitions for community residents to promote social entrepreneurship; public spaces creation (coworking spaces), hubs, business incubators for establishing communication between various stakeholders; tax and financial incentives for local businesses (microcredit, preferential taxation, etc.).

To overcome the crisis, tourism industry stakeholders call for graduates with more academic insight to solve tourism management problems in the society. Thus, the need for the development of tourism education with an academic perspective will increase [2].

The understanding of industry condition in the real situation would lead to strong benefit for the students' competency. Moreover, in order to meet the requirements of the tourism industry, graduates must also be taught the sustainable development concept.

Tourism industry needs a systematic and integrated approach with the cooperation of all levels government representatives (central, regional and local) and the joint efforts of all market participants.

References:

1. Асоціація індустрії гостинності України. URL: <http://aigu.org.ua/index.html>
2. Tourism Education and Edu-Tourism Development: Sustainable Tourism Development Perspective in Education. URL: https://www.researchgate.net/publication/317168362_Tourism_Education_and_EduTourism_Development_Sustainable_Tourism_Development_Perspective_in_Education_/link/59283080aca27295a805734a

УДК 378:351

**ДОСВІД ВЗАЄМОДІЇ УНІВЕРСИТЕТУ, БІЗНЕСУ
ТА ВЛАДИ З ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

ОРЛОВ С. В.,

заступник міського голови з питань діяльності
виконавчих органів міської ради м. Маріуполя

Сучасні університети стають істотними стейкхолдерами соціально-економічного і культурного розвитку, а публічне управління взаємодії університетів та бізнесу має призвести до соціального згуртування, економічного зростання та глобальної конкурентоспроможності. Взаємодія університетів та бізнесу мають піднести практичне значення проваджуваних досліджень, рівня інноваційної складової бізнес-процесів та продуктів сфери виробництва та послуг. Адже якість є конкурентною перевагою та обумовлює вибір сучасного громадянина на довгострокову перспективу.

Стратегія розвитку міста Маріуполь спрямована перш за все на відновлення людського капіталу, шляхом розвитку висококваліфікованого трудового потенціалу. Співпраця з усіма стейкхолдерами – заклади освіти, бізнес та влада, – підвищують ефективність впроваджуваної кадрової політики, яка спрямована на організацію ефективної, якісної, професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб закладами освіти з урахуванням вимог підприємств міста під конкретні робочі місця. Проведення спільних семінарів та тренінгів, презентацій та круглих столів із залученням зацікавлених стейкхолдерів дозволяють проводити роботу, орієнтовану на конкретний вагомий результат [1], а не лише на формування майбутнього потенціалу.

Запрошені до міста заклади вищої освіти забезпечують розмаїття місій, способів надання освіти та співпраці, включаючи зростання інтернаціоналізації, цифрове навчання та реалізацію концепції освіти впродовж життя. Так, створена спеціальна програма навчання для співробітників муніципалітетів на базі Донецького державного університету управління, відповідає викликам сьогодення – забезпечення якості життя громади через поглиблення знань, умінь та навичок з